

Za tkaničky ke zdi nářků

JÁN GELETA

FOTBALISTA ROKU 1967

„Áá! Jeník byl zase kupovat nové tkaničky. A znovu je sháněl celou noc. Máš to za pět set a mazej!“

Už znal ty Vejvodovy průpovídky, takže neprotestoval a ve staré šatně na Julisce se raději uklidil pěkně do kouta. Aby nebyl moc na očích. Aby malý Napoleon sedící jako vždy obkročmo na své staré rozvrzané židli a sjíždějící pohledem jednoho po druhém k pokutě náhodou nepřihodil ještě nějakou tu stovku. Beztak mu už z měsíčního žoldu moc nezbyvalo.

Vejvodovi, tomu neuniklo nikdy nic.

Stačilo, aby mrknul, a věděl, že Geleta zase oslavoval až do rána, že u Masopustů marodí dítě a Pepík se moc nevyspal, že Rödr nebude moct po tréninku mlátit balonem do betonové zdi, jak bývalo jeho zvykem, protože opuchlá noha ho asi doopravdy bolí.

Měl o svých hráčích náramný přehled. Věděl o nich všechno.

Možná proto, že si vystačil s dvanácti třinácti chlapy, protože k smrti nerad točil se sestavou a svým vyvoleným věřil až za hrob, možná i proto, že měl s manželkami svých hráčů nepsanou, ale oboustranně dodržovanou úmluvu, že mu jeho kluky pohlídají. I proto měl v mančaftu raději ženáče.

„Ženatý chlap nemá na blbosti čas. A na flámování už tuplem ne,“ kázal často i Geletovi, když po nočním tahu přišel rovnou na trénink s výmluvou, že po krámech sháněl tkaničky.

Jeník Geletů se po takovém kázání raději zvedl a šel si dát pár koleček kolem Julisky ještě před tím, než trénink začne a starý pedant Vejvoda bude ještě víc prudit. A on prudit dokázal, protože čas od času také podléhal klamu své doby, že čím víc bude mančaft trénovat, tím lépe bude hrát.

Socialistická věda o tělovýchově to tak kázala a i on se jí tu a tam řídil.

To když právě neexperimentoval a nedělal ze svých fotbalistů maratonce, kteří po návratu ze soustředění na horách běhali pomalu jako legendární etiopský

olympijský vítěz Abebe Bikila, ale když přijeli do Madridu na Santiago Bernabéu, dostali od Realu čtyřku.

Takže den před mistrovským zápasem se klidně běhala čtyřstovka a kdo se do Vejvodova limitu nevešel, chodil na start znovu a znovu, až úplně ztvrdnul a druhý den samozřejmě kopat nemohl. A kdo kolečko neuběhl na čas, měl smůlu a na místo v sestavě si nárok už vůbec dělat nemohl, i kdyby dostal fotbal darem od samotného pánaboha.

Proto také podsaditý blondák s řídnoucími vlasy, který se jako kluk chtěl stát kovářem, ale nakonec skončil jako fotbalový lampasák v Dukle, chodil vyhánět kocovinu z těla raději s předstihem.

Aby trenérovi dokázal, že i po nočním tahu a popíjení má kondice za dva.

„Já byl lidový hráč a z fotbalu jsem nikdy nedělal vědu. My Slovinci jsme holt trochu jiní, já kluk z Horních Moštěnic tuplem.

Můj táta ráno vstal a posnídal štamprli borovičky. Aby udělal něco pro zdraví, aby vypálil červíka z těla. Měl jsem to po něm. Bavilo mě zajít do hospůdky, dát si pár piv a třeba i panáček navrch, pokecat si s kamarády a s fandý. A mnohdy jsem to opravdu přepísk.

Slavil jsem až do rána a z tahu přišel rovnou na trénink.

Stará paní Tománková mě z prádelny většinou viděla první a už věděla, která bije.

Vejvodovy průpovídky jsem znal nazpaměť. A jeho tresty také. Kolikrát se stalo, že jsem nevydělal vůbec nic. Vyhrávali jsme, brali prémie, ale mně z platu všechno strhli. A párkrát jsem musel i doplácet, takže mi zůstávala jen radost z fotbalu.“

Byl svůj. Po celých dlouhých třináct let, co v Dukle kopal. Bral život, jak šel, a nabíral ho plnými hrstmi. Fotbalem se chtěl hlavně bavit.

Nikdo ho nepředělal, i když vzpomínaný Jaroslav Vejvoda a zrovna tak Bohumil Musil se mu něco navykládali, kam až by to mohl dotáhnout, kdyby dával fotbalu ještě víc a alespoň trochu se hlídal. Jeho ale nikdy nevyvedlo z míry, že s Duklou neletěl na poslední slavnou cestu mezi newyorské mrakodrapy a že si tudíž nesáhl na Americký pohár, nezůstala v něm žádná hořkost, že ho Jozef Marko nevezal v sedmdesátém na mistrovství světa do Mexika, že celá jeho slibně nastartovaná reprezentační kariéra zamrzla po šesti letech na devatenácti zápasech.

A olympijské stříbro z Tokia také zlehčuje, protože tenkrát hráli pod pěti kruhy proti samým fotbalovým exotům, kteří lezli po stromech nebo se za polárním kruhem proháněli na lyžích, takže nebylo zase až tak složité dokráččet do finále a tam sahat dokonce i po zlatu, nebýt Vojtova vlastňáku.

A že fotbalem nevydělal žádné prachy, i když byl talentem jako hrom, takže si ho všiml i legendární německý trenér Helmut Schön a jako dvacetiletého ho povolal do výběru Evropy? Nad tím také už dávno mávnul rukou.

„Byl jsem v áčku Dukly teprve rok a navíc jen proto, že Jardu Borovičku tenkrát vyrazili z mančaftu. On bytostně nenáviděl vojenský dril, k smrti nesnášel skákat na povel, stavět se do latě, poslouchat rozkazy. Natožpak držet hubu a krok. Přesto se nechal do Dukly naverbovat. Věděl, že takové podmínky v jiném klubu mít nebude a v podobně skvělém mančaftu bude těžko někde jinde kopat.

Deset let se držel a všechno skoušával. Tedy, všechno...

On si nenechal nikdy od nikoho nic líbit, všem na rovinu říkal, co si myslí a jak věci vidí. Pusu měl prořízlou, vyřídilku náramnou, pro odpověď a různé soufky, srandičky a legrácky nešel daleko. A rejpvaj byl až hrůza. Ke všem.

Bylo mu přitom jedno, zda to je na úkor spoluhráče, klubového funkcionáře nebo lampasáka s výložkami, na nichž bylo víc hvězd než na noční obloze. Samo sebou, že důstojníkům jeho manýry vadily, ale Borovice průšvihy ustál. Potřebovali ho Kolský i Vejvoda, protože s Masopustem vytvářeli ti dva tandem, který dělal hru. Rozdávali přihrávky, měnili rytmus hry, posílali ostatní do šancí, a když bylo třeba, sami zaútočili a dali gól.

Borovička skóroval třeba proti brazilskému brankáři Mangovi, který v jedenácti předchozích zápasech držel čisté konto. Ale když vypálil Borovice, za jeho žíní se ani nepodíval.

Nakonec ale na svou prostořekost doplatil. Nadřízení důstojníci už dál nehodlali jeho manýry tolerovat. Anebo možná si pustil pusu na špacír schválně, protože byl úplně jiný než my ostatní. Ve Španělsku jsme šli na koridu, on se vydal do muzea, my vyrazili do ulic, abychom si povyrazili, on se sháněl po lístcích do opery. My se bavili o ženských, on, vystudovaný typograf, seděl nad knížkami.

Ať už to bylo, jak bylo, pohár prostě přetekl, Borovičku z Dukly vyrazili a já začal kopat. Dokonce pravidelně.

A najednou pozvánka, abychom přijeli společně s Popluhárem a Bombou hrát za výběr Evropy. Byl pod ní podepsán Schön, což byla obrovská pocta, neboť to byl pan trenér. Viděl mě tehdy hned třikrát v rychlém sledu a asi jsem mu padl do oka.

V národáku, když jsme porazili jeho Němce v Ludwigshafenu, a pak s Duklou ve čtvrtfinále Poháru mistrů evropských zemí, kde jsme vypadli pro změnu s Borussí Dortmund.

Na slávistickém stadionu v Edenu jsme před čtyřiceti tisíci diváky dostali od Němců pořádně na frak, protože na zmrzlém terénu jsme se motali jako nudle v bandě, zatímco oni v gumotextilkách, které jsme vůbec neznali, doslova baletili

a dávali nám jeden gól za druhým. A my na ty jejich kopačky jen zírali a modlili se, aby zůstalo u čtyř branek.

Za dva týdny jsme sice v Dortmundu 3:1 vyhráli, ale už to nebylo nic platné, protože jsme samozřejmě vypadli. Mně to ale možná k něčemu bylo. Vedle Pepíka Masopusta mi to mimořádně šlo. On dělal hru, rozdělával balony, předváděl svá fotbalová kouzla a finesy, dirigoval, zatímco já makal za dva. Dopředu, dozadu, prostě jako nosič vody. Před Pluskalem, Čadkem, Kneslem, jindy zase před Šafránkem či Láďou Novákem jsem byl v mančaftu na černou práci.

Přijeli jsme do Kodaně za evropským výběrem a já ve dvaceti jen valil oči na všechny ty slavné profesionály. Na Angličany Bobbyho Charltona a Jimmyho Greavese, na Portugalce Eusébia a Skoty Denise Lawa a Jamese Baxtera. A na ty jejich móresy zrovna tak. Skoro všichni si vykuřovali, ze zlatých pouzder rozdávali cigára, Lev Jašin třeba vyndal o půli machorku, a abych si také zapálil.

Tak tohle jsou profíci, kteří mají sloužit jako náš vzor?! Vždyť oni mají stejné nectnosti a hříchy jako my! A nijak je neskrývají, taky si chtějí užívat a vychutnávat život. Lev Jašin stejně jako Paul van Himst.

A ty prachy, co berou. Každý, koho povolali do mužstva Evropy k zápasu proti Skandinávii, dostal v obálce tisíc švýcarských franků, což pro nás byly strašné peníze. Nám s Popluhárem a Bombou se z nich točila hlava, zatímco oni je jen tak ledabyle zastrčili do kapsy.

Teprve když nás ujistili, že je nemusíme nikam odevzdávat a už teprve nikomu hlásit, že jsme dostali pár drobných jako startovné, dodal jsem si odvalu a koupil si magneták.

Kotouče měl jako kola od vozu, takže se na ně vešlo padesát hodin muziky. Vejvoda pak měl se mnou nějaký čas klid. Po nocích jsem vysedával u magnetáku a natáčel si hudbu.“

Rok Geletovi stačil, aby zapadl mezi slavné hráče, kteří psali historii Dukly a československého fotbalu samozřejmě také. Aby patřil neodmyslitelně do sestavy vedle Masopusta, Nováka, Pluskala, Čadka, Šafránka, Brumovského, Vacenovského, Jelínka...

Aby vojákům pomohl k dalšímu ligovému titulu a ke vzpomínané cestě do čtvrtfinále Poháru mistrů evropských zemí.

„Ten rok ovšem trval o dvanáct měsíců déle, protože se k němu musí samozřejmě připočítat účinkování v béčku Dukly. Když jsem narukoval na vojnu, neměl jsem sebemenší naději, že bych se dostal do prvního mužstva. Vždyť se psal rok dvaadesát a ze světového šampionátu v Chile se vrátili páni fotbalisté, kteří se dostali až do finále. Novák, Masopust, Pluskal, Jelínek, Kouba, Adamec, šest Dukláků

mezi nimi bylo, takže myslet si, že se k nim posadím třeba jen na lavičku a budu jim dělat náhradníka, hraničilo s čirým bláznovstvím.

Musel jsem být rád už za to, že si mě trenér Musil všiml v dorosteneckém mužstvu Partizánského, a vzal mě k sobě do béčka.

Abych hrál fotbal a samozřejmě si splnil i vojenskou povinnost. Dělnická třída si tehdy totiž stěžovala, že místo náležitého výcviku se zbraní hrajeme jenom fotbal, takže i na nás došlo. Museli jsme si s béčkem předehrát pár zápasů, abychom měli čas i na vojnu. Poslali nás jako paragány do Luštěnic, kde na nás chtěli, abychom zvládli parašutistický výcvik a skákali z nebe pod padákem dolů na zem.

Copak já, mně bylo dobře. Lampasáci usoudili, že se hodím nanejvýš k tomu, abych topil pod padáky. Takže jsem topil a udržoval pod nimi stálou teplotu, což se tenkrát muselo. Vůbec jsem se z toho necítil méněcenný, protože se stačilo dívat na spoluhráče kolem sebe, na Pepíka Nedorosta, Dušana Kabáta, ale hlavně na Frantu Veselého, kterého jednou zanesl padák do pole s řípou a on byl tak vystrašený, až se z toho podělal.

I přes vojenský dril to byl ale užitečný rok. Pro mě tedy určitě, neboť trenér Musil si mě vzal do pucu a udělal ze mě fotbalistu.“

Když Geleta rukoval na pražskou Julisku, přicházel s vizitkou talentovaného kluka z Partizánského, s nímž po odkroucení vojny na Slovensku počítají. Hlavně bratislavská Červená hviezda si na něj dělala chutě a chtěla, aby si Geleta odkroutil vojnu v jejím dresu. Ovšem jen do chvíle, než si na soustředění před dorosteneckým turnajem UEFA zlomil v Seredi kotník a nohu mu dali do sádry.

V tu ránu zájem skončil, zatímco Musil, který měl obrovský přehled o všech nadějných klucích, co se proháněli v Čechách i na Slovensku po trávnících, na sebe to riziko vzal a pajdajícího Geletu příkrášleného sádrou si vybral na Julisku.

Nemusel, protože se mohlo také klidně stát, že vyjukaný kluk zpod Tater nebude už nikdy pořádně chodit, natož aby hrál fotbal. Jenže Bohumil Musil odhadl, co se v Geletovi skrývá. Stejně jako to odhadl u spousty jiných mladých hráčů, které na Julisku přivedl a udělal z nich fotbalisty.

„Vejvoda s Musilem byli na Julisce jako kohouti. Jeden si hlídal áčko, druhý béčko, ale přitom si senzačně rozuměli a navzájem se doplňovali. Měl jsem štěstí, že na mě Musil trpěl. Anebo ve mně něco viděl, bůh ví.

„Vy Slovinci jste od přírody rychlí, ale tak nějak jednoduchý. Co s tebou, chlapče? Do áčka nepatříš, do béčka ale taky ne, nevím, nevím. Jedině že bych z tebe udělal fotbalistu. Tedy kdybys chtěl,“ spekuloval nade mnou.

Já samozřejmě chtěl, takže místo abych jel na dva týdny na dovolenou k nám do Moštěnic, zůstal jsem v Praze a čtrnáct dnů jsme s Musilem chodili trénovat na

Julisku. A po tréninku mě ještě postavil před betonovou zeď, která byla jeho nápadem. Nechal nás, abychom ji postavili z cihel, sám pak přinesl kýbl s vápnem, na zeď namaloval fotbalovou bránu a do rohů vykreslil čtverečky.

Celé generace dukláků jí říkaly Zeď nářků. Já taky, protože mi hodil balon a abych do něj mlátil. Levou, pravou, šajtlí, pacírkou, nártem... Pořád dokola. Do zblbnutí! Ve vedru k zalknutí, v prachu, který se zvedal ze škváry.

Stará paní Tománková obracela oči v sloup, když jsem u ní každé ráno fasoval meruny a večer je vracel. A Musil jen seděl, díval se a nic neříkal.

Po dvou týdnech jsem sám nevěděl, kterou nohu mám lepší a jistější. A po měsíci jsem byl opravdu u Vejvody v áčku. Nikoli snad proto, že by si ten starý pedant povšiml, jaký jsem udělal pokrok, ale protože jiné zbytí neměl.

Dukla ten rok získala další mistrovský titul a za odměnu směla na společnou dovolenou k Černému moři do Bulharska. Tam někde na pláži předváděl Jarda Borovička jedno ze svých typických vystoupení, aniž tušil, že za ním leží v písku vysoký důstojník z ministerstva obrany. Jen co se mančaft vrátil z dovolené domů, Borovička už v něm nebyl.

Vejvoda si mě vybral jako náhradu, i když už předtím mě jednou v mužstvu měl a zájem o mě nejevil. To se hrál v Praze Spartakiádní turnaj spřátelených armád, což byla soutěž, o které se u nás psalo pomalu víc než o mistrovství světa. Na mě sice nevybyl v předzápase béček ani dres, ale protože Vejvodovi se tehdy zranilo nějak moc hráčů a potřeboval někoho na lavičku alespoň do počtu, dal mu Musil mě.

„Stejně hrát nebudeš,“ náramně mě povzbudil před finálovým zápasem s maďarským Honvédem. Jenže nakonec neměl zbytí a na trávník mě musel poslat, protože Ivo Urban se čtvrt hodiny před koncem zranil a já seděl na lavičce jediný. Nařídil, abych hlídal vyhlášeného maďarského střelce Ticheho, takže jsem se kolem něj motal a on skutečně gól nedal.

Vejvodu jsem ale stejně nepřesvědčil, protože mě poslal šupem zpátky do béčka a já v pražském přeboru dál rozdělával balony Frantovi Veselému a Dušanovi Kabátovi, nejrychlejšími křídly, s jakými jsem kdy v jednom mančaftu hrál. Až když po bulharském průšvihy vyhodili z mančaftu i z armády Borovičku, vzpomněl si Napoleon Vejvoda na mě.

Možná i proto, že všichni ti slavní hráči, kolem nichž jsem zpočátku chodil s nábožnou úctou a jimž jsem říkal pane Novák, pane Pluskal, pane Čadek, už měli zenit výkonnosti za sebou a pomalu na Julisce končili.

Vzal mě do áčka a já hned během první sezony odehrál po Masopustově boku všech třicet zápasů. A asi jsem si nevedl zase tak špatně, když mě Vytlačil nominoval hned ten rok na olympiádu do Tokia a Jíra trénující tehdy reprezentační áčko mě postavil ve Florencii v přáteláku proti Italům a dva týdny nato i v Ludwigshafenu proti západním Němcům, nad nimiž jsme slavně 4:3 vyhráli.“

Byly to pro Jána Geletu výjimečné dva roky. Zvláště ten čtyřiašedesátý. Změnil mu celý život. Narýsoval budoucnost. Formoval jeho další kariéru.

V Dukle se po Musilově drilu a Borovičkové vyhazovu dostal do prvního mančaftu a hned s ním získal titul. Samozřejmě že za ním přišli náčelníci, aby zůstal. Nabídli mu smlouvu a k ní i uniformu, takže neváhal a navzdory nabídkám z bratislavského Slovanu i třeba z Trenčína se upsal hned dvakrát. Dukle i armádě.

K tomu první zápasy v reprezentaci, pozvánka do mužstva Evropy, v jehož dresu si v Kodani proti výběru Skandinávie sice nekopl ani minutu, ale i tak to byla náramná čest, že si ho Hemut Schön vybral. A navrch cesta na olympiádu v Tokiu a také svatba, kterou kvůli cestě do Japonska málem nestihl...

„Vedl nás sice Vytlačil, který dva roky předtím získal s reprezentací na mistrovství světa v Chile stříbrné medaile, ale zase až tak moc nadějí se nám nedávalo. Po chilském šampionátu přišla na fotbal mizérie, prohrálo se pomalu všechno, co se prohrát dalo, takže nakonec musel u reprezentace skončit i Vytlačil. Dali mu olympioniky a mnozí se škodolibě těšili, jak s druhou garniturou vyhoří. Nevyhořel.

Přes francouzské amatéry jsme postoupili do Japonska a tam vyhráli pět zápasů. Zase až taková věda to nebyla, protože exoti z Asie a Arábie k fotbalu sotva přičichli, takže potíže nedělali. S ‚enderáky‘ v semifinále už to bylo horší, o půli jsme s nimi dokonce prohrávali, jenže Vytlačil nás sjel a povzbudil zároveň, jak to uměl jenom on, a my výsledek otočili.

Pouze v tokijském finále jeho zázračná trenérská magie neúčinkovala, takže po prohře s Maďarskem na něj i na nás zůstaly zase jen stříbrné medaile. Než jsme se totiž ve druhé půli na hřišti pořádně rozkoukali, načal nás vlastňák Pepíka Vojty, aby nás pak po hodině dorazil Beneho gól. Branka ‚Komára‘ Brumovského přišla moc pozdě, než abychom ještě stačili s výsledkem něco udělat.

Neměli jsme prostě štěstí, které je během takového turnaje zapotřebí, ale i tak byla účast v olympijském finále považována za velký úspěch. A navíc stříbrné medaile, které nám předával sám předseda Mezinárodního olympijského výboru Avery Brundage, a osmdesát tisíc diváků k tomu tleskalo.

Jenže postup ze skupiny, pak přes Japončičky a ‚enderáky‘ až do finále málem překazil mou svatbu, protože návrat domů se stále odkládal. Zvláště když jsme při zpáteční cestě uvízli v Saigonu a zdrželi se tam déle, než se počítalo.

Mohl jsem dopadnout hůř než Šmicer, který uletěl v devadesátém šestém z evropského šampionátu v Anglii, aby do chomoutu strčil zafačovanou hlavu. Jenže manželka zařídila všechno sama, já se vrátil a strčil ji tam také. Ani jsem nestačil tu medaili z Tokia vybalit, natož ji zapít.“

Olympiáda v Tokiu byla jediným velkým turnajem, který Ján Geleta za třináct let na ligové scéně zažil. V kvalifikaci o postup na mistrovství světa 1966 do Anglie si sice pod Jírou zahrál první dva zápasy, ale když se prohrálo s Portugalci i Rumuny, šel Václav Jíra od válu a Geleta zrovna tak. Reprezentaci svěřili Markovi, jenž pro slovenského odrodilce sloužícího Dukle neměl místo. Sázel na hráče bratislavského Slovanu a Trnavy, kteří vládli lize, zatímco pražští vojáci pod Musilem postupně odpochovali do ústraní.

Až po roce si na něj Marko zase vzpomněl, v záloze mu našel místo po boku spartána Andreje Kvašňáka a hlavně trnavského Laca Kuny, jenže cesta na mistrovství Evropy 1968 skončila pro československou reprezentaci po nepochopitelné domácí prohře s Irskem už ve skupině. Na světový šampionát v sedmdesátém do Mexika nakonec Jozef Marko Geletu také nevezal, i když pomohl vybojovat postup.

„Marko za to nemohl, to spíš Petráš. V rozhodujícím barážovém utkání s Maďarskem se nechal v Marseille vyloučit a kvůli němu se odlétalo do Mexika dřív. Muselo se složitě cestovat do Lucemburska a pak ještě do Norska, jen aby se stihly dva přáteláky a jemu vypršel distanc. Tehdy totiž vynesené tresty smazávaly i přáteláky. Já byl v té době zraněný, takže jsem předčasný odlet nestihl a zůstal doma.

Na to jsem byl celý život pecháček. Třeba v čtyřiašedesátém, když se letělo s Duklou na Americký pohár za oceán. Těsně před odletem jsme ještě museli sehrát na pražské Letné finále Spartakiádního poháru se Slovanem a já tam protihráči tak řachnul do paty, že jsem si polámal kosti. Pajdal jsem, povoloval si tkaničky, ale Vejvoda nechtěl uvěřit, že s nohou něco mám. Myslel, že se šetřím jen proto, abych nepřišel o americké mrakodrapy, na které jsem byl natěšený jako malý kluk. Nechal mě trápit až do konce a teprve pak mě s nohou opuchlou jako konev poslal do vojenské nemocnice ve Střešovicích. Ostatní letěli do Ameriky, kde potěťí vyhráli tamní letní ligu, zatímco já zůstal se zlomenou nohou doma.

A s Mexikem to bylo podobné. Národák odletěl na šampionát, o němž jsme si všichni mysleli, jakou velkou slávu nám přinese, zatímco já se v Praze lízal ze zranění.

Až po neslavném návratu a „slavném“ zúčtování s trenéry i hráči, za mnou přišel Marko, a že mě měl přece jen do Mexika vzít. Že se v mém náhradníkovi zklamal, že mi měl víc věřit, že jsem měl s mančafem letět, protože bych se za měsíc vyléčil a v Guadalajaře bych určitě hrál.

Že já jako buldok s plícemi za dva bych pomohl jemu i mužstvu.

Hezky se to poslouchalo od chlapa, kterého vyhodili za trest od národáku, a navíc mu na dva roky zakázali trénovat jakoukoli reprezentaci. Hezká útěcha to byla, ale nic víc než útěcha.

Zvlášť když mi sebrali i dvacet procent z prémie za postup na šampionát. Nejdřív nám je slibovali v dolarech, pak v tuzexových bonech a nakonec je vypláceli v korunách.

Ořízli je i mně a navrch mi zakázali rok reprezentovat. A to přesto, že jsem v Mexiku vůbec nebyl. Natož abych se tam hádal, v jakých kopačkách se má hrát.“

V pětasedmdesátém Geleta definitivně skončil. Tak jako on a jeho vrstevníci postupně vystrnadili ze sestavy Pluskala, Čadka, Nováka, Vacenovského, Jelínka a nakonec i Masopusta, jeho vystrnadili Macelové, Samkové, Pelcové, Vízkové či Rottové, kteří na Julisku přicházeli. Pro dvaatřicetiletého Jána Geletu už nebylo v Dukle místo.

Po dlouhých třinácti letech svlékl jednou provždy žlutočervený dres vojáků, v němž zažil dva ligové tituly, ale hlavně slavné čtvrtfinále Poháru mistrů v čtyřiašedesátém proti Dortmundu a semifinále o tři roky později proti Celticu Glasgow.

„Vyloučeno odcházet z Dukly někam jinam. Nárok jsme neměli ani tehdy, když už jsme byli s Viktorem staří kořeni a zdraví nesloužilo. ‚Kam byste chodili, vždyť je vám tady dobře,‘ utřel nás náčelník Ruda Kocek a my staří blbci sklapli kramfleky. Víř si nechal píchnout injekci, aby se postavil do brány i s bolavými zády, já se u püllitru také přesvědčoval, že mně v Dukle vlastně nic neschází. Že ta léta stála za to. Že jsem s fotbalem něco zažil. Hlavně v evropských pohárech, kde jsme si vynahrazovali domácí ústup ze slávy.

V bitvách s Górníkem Zabrze, kde v odvetě v listopadu třiašedesátého odrovnal Polák Oslizlo hračičku Rudu Kučeru, který nikdy do soubojů moc nechodil, ale tehdy do něj vletěl, což se mu stalo osudným. Nekázeň se ale Rudovi stala osudnou také, protože možná by se vrátil, kdyby si odpustil nějakou tu skleničku a víc poslouchal doktory... Jako se v naší éře po těžkých úrazech vrátili Láďa Novák s Pepíkem Masopustem, anebo svého času gólman Petr Čech do brány Chelsea.

Hlavně však stálo za to naše tažení Pohárem mistrů o tři roky později, kdy jsem byl z hlídání Cruyffa a sedmdesáti tisíc diváků v Amsterdamu tak zjančený, že jsem ve čtvrtfinále proti Ajaxu házel auty metr ve hřišti, jen aby mi neutekl a nedal gól. Nastřelil sice břevno, ale do brány se netrefil, takže jsme slavné Holanďany se Suurbierem, Keizerem, Nuningou a Cruyffem vyřadili. O finále jsme hráli s Celticem, jenže hlavně malý zrzoun Johnstone nás o něj připravil. V Glasgow nám dal totiž jeden ze tří gólů a my pak doma manko nedohnali.

Jenže to už byla minulost, protože léta se zastavit nedala. Pod Pepíkem Masopustem jsem ještě kopal, ale když se začal rozčilovat, což on dělal často, neboť se nám příliš nedařilo, poslal jsem ho samozřejmě někam. Až moc dobře jsme se

znali a něco spolu odkopali, což nikdy dobrotu nedělá, když pak má jeden druhému poroučet.

A pak se vrátil Vejvoda a já tehdy napevno počítal s tím, že mě z mužstva vyžene.

Jenže on že ne, že prý potřebuje, abych seděl alespoň na lavici a šel na plac třeba jen na pár minut. A ani některé mé maléry a přespřílišné oslavování mu až tak moc nevadilo. Na lavičce mě udržel a dokonce mě, Nehodu a Gajdůška naučil kopat i parádní trestné kopy přes zeď.

Moc jsem je neuplatnil, protože jsem se zranil a pak už jsem to raději zabalil sám.

V divizním Motorletu mi dva roky bylo líp. Tedy jen do chvíle, než jsem zjistil, že spoluhráči bouchli zápas s Náchodem a chtěli udělat blbce ze mne.

Já totiž dal dva góly, takže jsme ještě pět minut před koncem vedli, jenže nakonec zafungovalo náhodských třináct tisíc korun za bod potřebný k záchraně. Nebo vlastně jen deset, protože tři tisíce propil sekretář. Já se ožral sám a od té doby jsem se na Motorletu neukázal.“

Na Julisce trénoval žáky, v Břevnově si po listopadu otevřeli s manželkou krámk s potravinami, který ovšem v době supermarketů a nákupních center příliš neprosperoval, a dlouho chodil kopávat za starou gardu. Už nechodí, jelikož mu to zdraví nedovolí.

„Co zdraví, nějaký brouk, který mě štípnul a já dostal boreliózu. Nemohl jsem chodit, braly mě křeče do nohou, doktorka mi už odmítla dávat silnější injekce. Mít tenkrát pistoli, střelil bych se do hlavy, abych měl od bolestí pokoj. Pak mě odvezli do nemocnice, odebrali vzorek z míchy a druhý den přišli: ‚Pane Geleta, jste nakažený!‘

Celou noc jsem z toho nespál, na hajzlu jsem vykouřil dvacet cigaret a pořád dumal, jak jsem k tomu přišel. Nikde ve světě jsem se přece už dlouho necoural, takže tu nákazu musela přinést jediná manželka. ‚No já ti dám, až přijdeš!‘ přísahal jsem si celou noc.

Dřív než manželka ale přišli doktoři na vizitu a zklidnili mě. Prý žádná pohlavní nákaza, ale borelióza, od té prý to mám. Takže do mě cpali antibiotika, vyhnali bolesti a nákazu taky. Ale na fotbal abych zapomněl. Nohy se mi budou špatně prokrvovat už pořád.

Takže jsme se přestěhovali na chalupu v Křivosoudově kousek od Vlašimi a mně zůstaly jen děti. Kluci a také holky, které trénuju a učím, že fotbal musí být hlavně zábavou.

Tak jako byl pro mě po celý život.“

Ján Geleta

Narozen: 13. září 1943 v Horních Moštěnicích

Fotbalová kariéra: Iskra Partinské (do roku 1963), Dukla Praha (1963–1975), Motorlet Praha (1975–1977)

Ligové starty a góly: 283 zápasů/27 gólů

Reprezentační starty a góly: 19 zápasů/2 góly

Největší úspěchy:

- stříbro z olympijských her v Tokiu v roce 1964
- dva tituly s Duklou Praha v letech 1964 a 1966
- vítěz Československého pohár s Duklou v letech 1965 a 1966
- hráč mužstva Evropy v roce 1964, byl v Kodani, kde starý kontinent vyhrál nad výběrem Skandinávie 4:2, nakonec nenastoupil
- Fotbalista roku 1967

Co přinesl rok 1967?

- Ligovým mistrem se stala Sparta Praha, Dukla skončila v tabulce čtvrtá.
- V Poháru mistrů evropských zemí navázala Dukla na úspěšný podzim 1966, kdy vyřadila dánský Esbjerg a Anderlecht. Ve čtvrtfinále si poradila s Ajaxem Amsterdam (1:1 a 2:1), v semifinále však vypadla se Celticem. V Glasgow prohrála 1:3 a doma uhrála jen bezgólovou remízu. Na podzim v novém ročníku evropských pohárů vypadla v PMEZ Sparta ve čtvrtfinále s Realem Madrid, v Poháru vítězů skončila Trnava ve 2. kole na Torpedu Moskva a ve Veletržním poháru vypadla Slavia hned v 1. kole se západoněmeckým Kolínem nad Rýnem.
- Československá reprezentace prohrála v kvalifikaci o postup na ME 1968 nepochopitelně poslední domácí zápas s Irskem 1:2 a v tabulce skončila až druhá za Španělskem, takže na šampionát se nedostala.
- Ján Geleta se stal Fotbalistou roku 1967.